

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravišтво (administracija) in ekspedicijska, Semeniška ulice št. 2.

Naznauila (inserati) se sprejemajo in veljá tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vrednišтво je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 100.

V Ljubljani, v ponedeljek 4. maja 1885.

Letnik XIII.

O prihodnjih volitvah na Koroškem.

Iz Celovca, 2. maja.

Druge leta šli so liberalci v volilni boj z velikim vrišem in krikom. Letos so pa taktiko spremenili in rujejo bolj na tihem. Ravno tako delamo konservativci, zato na površji skoraj ni videti nobenega boja. O kandidatih danes še ne bom nič poročal; če se ti nasprotnikom prezgodaj v zobe dajo, obirajo jih na vse mogoče načine. V boj se bomo spustili samo v kmečkih občinah, ki volijo 4 poslance. V dveh izbirajo kandidate Slovenci, v dveh pa Nemci. Kakošno pa je naše upanje? Razmere so take:

I. okraj Velikovec-Celovec šteje kakih 70.000 Slovencev in 30.000 Nemcev. Tukaj bi Slovenci lahko vsakokrat zmagali, ako bi v Celovski okolici ne bilo toliko nemškutarije. Kmetje so v politiki malo izvedeni in narodno še premalo probujeni; zato prepuščajo politično vodstvo nemškoliberalnim grajščakom, tovarnarjem in županom. To ne bo prej bolje, dokler se ne naredi v Celoveu „narodni dom“ in močna slovenska stranka, na katero bi se naslanjali kmetje iz okolice, ona pa zopet na kmete.

II. okraj Št. Vid-Volšberk je večinoma nemšk, le na jugu je par tisoč Slovencev. Labudska dolina je konservativna, pa Št. Vidsko glavarstvo je večer ter večinoma liberalno. Ljudstvo je tukaj zelo razuzdano, duhovščina pa vsled tega skoro brez vpliva. Ako pa Lavantinci vsi konservativno volijo in ako dobijo iz Grobniškega polja le nekaj pomoči, je konservativna zmaga tudi tukaj mogoča.

III. okraj Beljak-Borovlje šteje kakih 35.000 Slovencev in okoli 22.000 Nemcev. Tudi tukaj bi tedaj Slovenci lahko vselej zmagali, ko bi ne imeli med seboj toliko nemškutarjev in nemško-liberalnih agitatorjev.

IV. okraj Spital-Št. Mohor je nemšk, le v Št. Mohorski sodnji je kakih 5000 Slovencev (Zilánov). Nemška konservativna stranka se tukaj

pridno giblje in ni brez upanja, da zmaga. Leta 1879 je imel liberalni kandidat le 11 glasov večine.

Mi nimamo vzroka, prezgodaj veseliti se, pa liberalci so še v večem strahu, ker si niso zmage gotovi v nobenem iz kmetijskih okrajev. V mestih so zdaj še na trdnem; pa s svojo modrostjo so tudi tukaj že pri koncu, ker levičarji nimajo nobenega programa in čedalje bolj propadajo, zato tudi meščani v malih mestih ne vedo več, kam jih bo levičarski generalštab zapeljal. Ako letos na Dunaji zmagajo demokrati, potem se bo tudi po drugih mestih začelo krušiti liberalno zidovje.

Kmetom v pomoč.

Piše Ivan Belec.

O zemljiškem dolgu.

(Dalje.)

Zemljiški dolg se mora odpraviti.

Zadnja leta so bile na Ogerskem, na Tirolskem in v Galiciji tako velike povodnji, da niso odnašale samo rodovitne zemlje, ampak so tudi biše podirale in človeška bitja s svojimi hladnimi valovi zagrebale. Misli si, ti bi na bregu stal in bi si povodenj ogledoval; kar prinese voda mimo tebe človeka, ki se z valovi borí, ki se utaplja. Kaj bi storil ti, ali bi utaplajočega še plavati učil? Gotovo ne, ampak podál bi mu kol ali bi pa v vodo skočil ter ga za lase zgrabil in ga tako na suho potegnil. Sklenila bi prijateljstvo in ko leto mine, ga že ti utegneš plavati učiti, ker je dobro če zná človek tudi plavati.

Videli smo, da je zemljiški dolg tista povodenj, ki zemljišča izsesava, ki grunte razdira in kmete vničuje. Ako vidimo kmete, boreče se z neznosnimi stroški, pogrezujoče se v smrtonosno zadolževanje, kaj moramo storiti? Bomo li kmete plavati učili, bomo li kmete kmetovati učili? Gotovo ne. In vendar je precej taci, ki mislijo da so neizrečeno modri, ki pravijo, ko bi kmetje umneje gospodarili, ko bi bile povsod kmetijske šole, bi se kmetijstvo

kmalu povzdignilo. Mi pa vprašamo, kdaj je bilo toliko kmetijskih šol, kakor jih je zdaj, (dasiravno jih je želeti še več), kdaj je toliko mašin kmetijstvu služilo kakor zdaj, in vendar, kdaj je kmetijstvo tako propadalo, kdaj je bilo kmetijstvo tako na slabih nogah kakor ravno zdaj? Ko bi bile šole edini ali saj prvi pripomoček, bi morali naši kmetje bogati biti kakor svetopisemski bogatin, ki je stare žitnice podiral in nove večje narejal. Stari ljudje pripovedujejo, kako so se včasih plesnjeni tolarji hranili po skrivnih predalih. Zdaj imajo pa kmetje, ker niso več tako zabiti, kar v miznici hranilnične bukve, pa ne tistih, na katerih je čebela namalana, loterijske listke, plačilne naloge in kar je druge take šare jako dvomljive vrednosti; skrivnih predalov pa ni več treba.

Smo li mi tedaj zoper kmetijski poduk? Ne, nikakor ne, marveč želimo, da bi se kmetski otroci v šoli ne podučevali v gosposkih spakarijah, ampak v stvaréh, ki se pri kmetijstvu rabijo. Isto tako bi svetovali vsakemu premožnemu gospodarju, ki ima obširno kmetijo, da naj pošlje svojega sina v kako kmetijsko šolo, se vé, da le v tako, kjer se vera in ljubezen do kmetskega dela ne kvari. Mi toraj nismo zoper kmetijski poduk, ampak le zoper tiste, ki kmetijski poduk kot prvo in edino sredstvo priporočajo, zoper tiste, ki od kmetijskega poduka vsega pričakujejo. Mi smo zoper tiste zatgadel, ker so oni krivi, da se prava pomoč ne spozná, da se za pravo pomoč ne prosi in da se prava pomoč tako dolgo odlašá. Mi smo zoper nje, ker, da naravnost povemo, nizkim in visokim gospodom pesek v oči mečejo, da prave nevarnosti ne spoznajo.

(Dalje prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 4. maja.

Notranje dežele.

Tržaški mestni očetje si bodo res lavorov venec smešne neumrljivosti priborili. Kjer se le kaka

LISTEK.

„Dvanajsterim večerom“ drugi dodatek.

(Konec.)

A še več zameriti se mora onim omikaneem, ki za kaj takega kmeta navdušujejo ali z besedo ali s svojo navzočnostjo. Nekaj drugega, mislim, bilo bi v naših časih veliko potrebnije; kmeta učiti varnosti, ne vabiti ga na vse kraje, da denar in čas zapravlja, da se razvadi, vlenobi in potem vedno bolj v dolgove zabreže. Ali ni slovenski kmet že dovolj zadolžen? Ne gineva srednji stan, ki je najbolj naravna in zanesljiva podlaga družbinskemu in državnemu blagru, pravim, ta kmetski srednji stan ne gineva vedno bolj med nami in zapada v roke grdim oderuhom, ki nam bodo kmalu vse izsesali in le kraške stene zapustili? Ne, beseda za besedo, ples za plesom, veselica za veselico, shod za shodom, brez kraja in konca in na zadnje mora kmetska plitvost še pesnikom častitati in govoriti veliko, učeno besedo! Osnujte le, ako vam ljubo, še sto takih veselie in pite in častitajte, kdo vam brani! Logika vendar bo ostala logika! Skličite celó tabor

in dajte na glasovanje moj „dodatek“, pa ne pozabite postaviti na oder kričača, ki bo prvi zazijal: V pekel z dodatkom dr. Junijs! In razlegal se bo iz tisoč grl daleč po taborji: V pekel! V pekel!

Tako, predragi Mirko, hočem skleniti svoje pismo. Ti si znabit še kaj drugega pričakoval, da bom morda tudi o idealizmu kaj spregovoril. Toda za zdaj moram to vprašanje odložiti; pričakujem za to ugodnišega časa. Morebiti se mi spolni želja, kmalo tebe samega tù videti? Že predolgo te ni domov. Pridi, pridi, gorko spomlad imamo pri nas, zeleneči travniki in cvetoči bregovi vabijo nas iz pustega zidovja ven v oživljeno naravo. Kako lepo bi bilo na večer spet se sprehajati ob sinji Adriji in zreti daleč tje v njeno modro-zeleno valovje. Z Bogom!

Ves tvoj

dr. Mahnič.

* * *

Bodi nam dovoljeno, da temu dostavljamo še tehtne besede pravega rodoljuba in nekoliko besed tudi za lastno obrambo — v pojasnjenje.

Kdo mi daje pravico, nam piše g. L., da se oglašam javno in govorim narodu svojemu? Oni, ki mi je dal srce trpeče v žalosti in britkosti. A kdo mi pa tudi

smé šteti v greh, ako hočem prositi, prav srčno prositi?

Mnogo slovenskih razumnikov, da, vsa poštena stranka je po pravici žalostna zaradi najnovejšega razpora? Previdnost božja nam je dala pesnika Gregorčiča, ki je vdaril na svoje lepodoneče strune: pa kakšen prizor se nam kaže po slovenskem svetu? Od začetka se je vse začudilo njegovemu krasnemu petju. Ko se je pleglo prvo občudovanje in je začela prevdarjati nove umotvere trezna pamet, so se oglasili nekteri, rekoč, da se jim zdi v tem petji nekoliko disharmonije, da imajo nekteri prehodi in nekteri akordi — nekaj, kar žali njihovo duhovno uho. In kaj smo gledali, kaj smo doživeli potem? Silno težko je o tem govoriti, kajti z vsako besedo utegnem žaliti, akoravno želim samo le prositi, le vtolažiti. Ne moremo več zakrivati, da smo zašli v hud razpor in v temu razporu se razodeva že „strast, sovraštvo in zavidnost“. Oni stranki, ki se je drznila izreči svojo nezadovoljnost zastran nekterih pesni, se očita „obrekovanje, zloba, očrnjevanje, podlost“ itd.; kliče se jim: „pereant strastni nasprotniki“ itd. Ali ni to že sovraštvo? Tužna nam majka, ki si vsadila v srce svojih sinov tako malo

neumnost speljati dá, ktera je prebivalstvu na škodo, spelje jo izvestno magistrat. Naj ga vsled tega celo mesto preklinja, zato mu je malo mar. Minuli mesec je bilo, ko so sklenili, da se naj vseh pet trgov za živež po Trstu opusti in naj se v bodoče živež edino le na trgu ob „rudečem mostu“ prodaja. To vse, pravi magistrat, vkrenil je „zarad lepšega“; na to se pa ni prav nič oziral, da bode tak ukrep na veliko škodo prebivalcem, ker jim je jako od rok. Do sedaj se je, kakor smo že rekli, v Trstu živež prodajal na peterih krajih, je bil toraj tako rekoč po celem mestu razdeljen. To je pa ravno mestu dajalo neko živahnost, kakoršna je le večim mestom lastna. Trst je imel tudi pravico do nje, kajti življenje ondi je ravno tako drago, kakor recimo v Parizu ali na Dunaji, rajši pa še dražje, če tudi v drugem oziru Trst nikakor tekmovati ne more, ne s prvim in ne z drugim! Na trgu „ponte rosso“ je bilo do sedaj že vse polno branjev in branjecev, šundar pa tak, kakor na sodnji dan. Kaj bo pa še le sedaj. To bi se sicer dalo še vse prenašati, ko bi le s to naredbo ljudje iz nekterih predmestij ne imeli tako strahovito daleč hoditi kupovat vsakdanje potrebe. Mislimo si, kako dolgo bodo morale gospodinje hoditi, preden pridejo iz „Via ferriera“ ali „Via madonina“ do rudečega mostu, ko so vendar prej vsega bližje na trgu „barriera Vecchia“ dobivale, česar so potrebovale. Ali pa one iz okolice svetega Andreja in pa sv. Antona starega, ki so prej vse svoje reči dobivale na velikem trgu, morajo sedaj vse gori na „ponte rosso“. Dobro je, da imajo letos v Trstu volitve v mestni odbor, morda si bodo kaj bolj pametne mestne očete volili, če tudi je jako malo upanja. A ker Tržaški mestni očetje že zdavnej nimajo druge nikake skrbi, kakor le to, kako bi Slovencem polena pod noge metali in pa „irredento“ podpirali; jih mora to neizogibno v pogubo tirati in jih bo tudi prej ali poznej.

Radovednost konservativnih časnikov v obnašanju nekterih c. kr. uradnikov pri *bodočih volitvah* ni nič manjša, kakor pri njihovih naročnikih. Na vse strani se ugiba, kako bodo tisti c. kr. uradniki volili, ki so do sedaj zoper vlado v eni rog trobili z nemško fakijsko opozicijo, ktera ima pa, kakor znano, svoj lasten program, ki nima nič drugega avstrijskega na sebi, kakor le papir, na katerem je tiskan, a mogoče, da je še ta iz Prusije. Do sedaj je bila v Avstriji navada, da je vlada svoje uradnike k volitvam komandirala. Taaffe je bil prvi, ki je to opustil in je tudi uradnikom dal prosto voljo pri volitvah. Le-ti so mu pa takoj pri prvih volitvah rožičke pokazali in so se z nasprotniki, z opozicijo Avstrije zvezali, kar pa izvestno ni ne lepo in ne hvalevredno. Nekteri nemški konservativni listi se nadajo, da so se morda v teku šestih let vendar tolikanj spametovali, da sedaj ne pojdejo proti njej, temveč bodo ali doma ostali, ali pa bodo v njenem smislu volili. Posebno pa to velja o političnih uradnikih, ki so takorekoč nositelji sedanje sisteme.

Da tudi *potomci kronanih glav* niso pred beraško palico zavarovani, spričuje nam ravnokar Dunajska mestna ubožna hiša, kjer imajo potomca ogerskega kralja Bele IV. Star je 16 let, osiročen in so ga do sedaj v cesarski sirotišnici izgojevali. Stariši njegovi, ki so že zdavnej pomrli, so imeli na Dunaji domovinsko pravico, dečka pa niso mogli k nikakemu rokodelstvu pripraviti, ker je nadložen. Rojstni list in izkaz rodú sta dokazala, da je deček pravi potomec v direktni liniji kralja Bele IV., ki je leta 1270 na Ogerskem vladal. Dunajska vlada si je že marsikaj prizadevala, da bi Madjari kaj za potomeca svojega kralja storili, ali do sedaj je bilo vse zastoj. Morda Madjari dvomijo nad pravo kraljevo krvjo njegovo, ali pa si mislijo, da to, kar je bilo, je bilo. Vsekako pa je jako poducljivo, da beraški les po celem svetu in za vse stanove raste. Kralj Bela IV. si gotovo ni domišljeval, da bodo čez 600 let Dunajčani njegovega potomeca z drugimi

reveži v preskrbnitvo sprejeti morali, če nočejo, da bi od hudega konec vzel. Žalostno pa resnično!

Organ Strossmayerjeve stranke na Hrvaškem, „Pozor“, je bil iz začetka proti temu, da bi se *Hrvatje Metodove slovesnosti vdeležili* na Velehradu. Odgovarjal jim je božjo pot z jako ničevim vzrokom, ker se na Velehradu ne bo brala sv. maša v slovanskem jeziku. Sedaj se je pa „Pozor“ premislil, da bi s tem prav nič ne koristil ne narodni stvari, pa tudi da bi s tem prav nič ne pospeševal vpeljave slovanske službe božje ter sedaj Hrvatje navdušuje, da naj se le tje kaj podajo, kjer si bodo na grobu sv. Metoda vsi Slovani v roko segali, kar jih je združenih v katoliški veri. Pravoslavni ne bo iz nobene dežele, ker ne verujejo, da bi bil sv. Metod res na Velehradu pokopan. Še več kakor to, jih pa menda zadržuje mržnja do slavnosti same, ker so jo napravili rimski katoliki.

Vnanje države.

Tisočletnica sv. Metoda se je tudi v *Belemgradu* na jako sijajen način praznovala. Slovesno službo božjo opravil je metropolit Teodozij sam v Belograjski stolni cerkvi, od koder so šli potem v sporedu v tvrdnjavo, od tam pa k spominku kneza Mihajla. Kraljica Natalija vdeležila se je procesije peš; spremljala sta jo general Lešjanin in pa nadžupan dr. Georgjevič. Kralja ni bilo v Belemgradu, temveč je v Nišu pri skupščini. Ta slavnost je bila pa za Srbijo še tem bolj pomenljiva, ker so ob enem praznovali spomin na izročitev Belograjske tvrdnje od strani Turkov knezu Mihajlu, kteremu je kraljica Natalija na spominek venec položila. Srbi imajo svojo zgodovino večinoma s krvjo pisano in jako veliko dni, kterih se zaradi tega z navdušenjem spominjajo leto za letom, ki so jim tako narodni prazniki postali. Tako jim je nepozabljiva cvetna nedelja, zaradi slavne zmage Miloševe nad Turki; dalje dan 6. marca, kedar so povzdignili kneževino v kraljestvo; 18. aprila spomin na izročitev tvrdnje in še več drugih. Vsakega takega praznika vdeležil se kraljeva družina vzajemno z narodom in ta sploh ničesar ne opusti, da ž njim v vodni dotiki ostane, kar se ji potrebno zdi zaradi ohranjenja prestola. Poleg tega, da Milan vestno skrbi za vedno dotiko z narodom, jel se je pa tudi zopet brigati, kako bi se z Rusi sprijaznil. Ne kregajo se sicer ne, ali razmere med ruskim in srbskim dvorom so postale zimsko-ledene; Milan bi jih rad ogrel, da bi prijazne postale, kakor so one z Avstrijo. Iz tega namena bo menda poslanca v Petrogradu premenil. Sedanjega — polkovnika Horvatoviča — poslal bo menda v London, v Petrograd pa kristaliziranega Rusa, bivšega ministra Ivana Ristića, ki je sedaj ondi, kamor je šel na Metodovo slavnost. Če tudi smo z Rusi jako dobri prijatelji, vendar dvomimo, da se bo Srbiji posrečilo na obeh krajih ohraniti si prijateljstvo. Kakor hitro se ji to posreči v Rusiji, spodleteti zna ji v Avstriji, kar srbski liberalci kakor tudi radikalci posebno želijo.

Italija se je uradno in ob enem jako določno izrekla glede razmer nasproti drugim državam. Ravno v tem smislu raznašalo se je tolikanj misel o laški politiki nasproti Evropi in Angleški, kolikor je bilo časnikov. Mancini je minuli teden „eno zinil“, ki je kakor burja vse izmišljotine kar h krati na kup pometa in skoraj bi mu verjeli, da je resnico govoril. Mancini je rekel, da Italija z John Bullom nima nikakih skrivnosti in nikakih dogovorov, pač pak jih ima s srednjo Evropo, z Nemčijo, Avstrijo in Rusijo in le iz tega namena, da se težišče v Evropi ne bo na škodo tega ali onega sosedu premaknilo. Na račun teh dogovorov Italija svojo politiko okoli rudečega morja izvršuje, kakor jo Nemčija in Angleška ob zapadnji afrikanški strani poskušate, kajti tisti dogovori vsako državo le tolikanj vežejo, da v Evropi ničesar ne podvzame, kar bi bilo drugim na škodo; zunaj Evrope sme pa naselbine delati, kakor

ji drago. Mancini je tudi rekel, da bo Italija vse prej nego svoje ljudi v Sudan poslala Angležem kostanj iz žrjavice brskat.

Grozno je, kako ljudje po *časnikih lažejo!* Posebno minuli teden je bilo dan na dan polno jako zanimivih telegramov, da so Angleži luko Hamilton zasedli, in da se bo ravno zaradi tega neizogibljiva vojska začela med Rusi in Angleži; dalje je telegraf po svetu raznesel novico, da so Rusi zasedli Meručak in da so iz Londona v Petrograd že „ultimatum“ poslali. Sedaj pa kar h krati čujemo, da je to vse skupaj od konca do kraja — zlagano! Tako nesramnemu in poštenega časnika-stva po vsem nevrednemu postopanju bi se morala skupna Evropa vpreti. To se pravi na jako nesramen način iz ljudi norčevati. Stvar je pa taka-le: Časnikarski žid nekaj sliši in ne da bi se ob enem prepričal, kaj in koliko je resnice na tistem, takoj telegrafira. Vredništvo pri najboljši volji ne more določiti, ali je resnica ali ne, kar je prejelo. Lažnjivi poročun bi to laglje naredil, ali če bi se prepričal, da ni res, kar je mislil poročati, zgubil bi honorar za telegram in tega je pa vendar-le škoda. Ena laž več ali manj nima pač nobenega pomena, si tak brezvesten človek misli in tako dostikrat celo Evropo za nos vodi.

Ruska armada po Aziji in okoli kaspiškega morja se bo na 150.000 mož pomnožila. Iz tega namena odšlo bo 8 polkov pehote, 14 eskadronov konjnikov in 8 baterij iz Odeške-vojaškega okraja že te dni v Turkestan. Ob enem se bodo pa vsi oddelki pomnožili na bojno moč. Ravno tako pa na Ruskem tudi na mobilizacijo južne armade mislijo in imajo že vse pripravljeno, da bi jo v 28 dneh dokončali. To bi v tem slučaju Angležem nasproti postavili, če bi poslednji svojo trditvo res vresničili in bi Ruse v črnem morji zgrabili. Na to Rusi niso pozabili in se že več časa po vojnih lukah črnega morja po tisoče in tisoče rok giblje, da se bodo prav pošteno na boj pripravili. Gledé mornarice so pa jako dobro pripravljeni, da bolje si želeli ne morejo.

Tiste *angleške pomorske roparje*, ki so lansko leto v severnem morji nemško ladijo „Diederich“ napadli in so ji živež pobrali, obsodili so še le sedaj na Angleškem v Ipswichu. Trem so dali po 12 mesecev, petorici pa po devet mesecev v prisilni delavnici. Ob enem so jim pa zažugali, da, ko bi se kaj enacega še kdaj prigodilo, dotični pridejo v strahovališče.

Francoski diplomatični agent v Egiptu, Taillandier, povrnil se je na svoje mesto v Kairo, ker je egiptovska vlada svoje korake gledé „Bosphore“ preklicala in njegovo daljše izhajanje dovolila.

Turčija še nikdar ni bila v bolj kočljivem položaji, kakor je ravno sedaj in prav lahko se ji prigodi, kakor železniškemu sprevodniku, kedar po neizgodi med pufarje vozov zaide, ki ga zmečkajo. Recimo, da se Turčija nagne na angleško stran, ali ne bo Rusija takoj tlačenega Balkana proti njej dvignila, da se otrese sramoto, do kosti ga žulečih verig? Le besedice je treba in od Dunava pa do egejskega morja bo kar skipelo po Balkanu, tako je ondi že vse na vstajo pripravljeno. Na čelu vseh dvignila se bo Macedonija. To bi bil pa jeden slučaj. Mislimo si družega, da bi se namreč Turčija Rusom naklonila. Mar li ne bodo Angleži po svojih denarnih vrečah segli in denar po Macedoniji jeli trositi, kakor bi iz neba letel? Angleži jako dobro vedó, da Macedonskim Slovanom za vstajo družega ne manjka nego denarja in tega jim bodo sami preskrbeli. Kakor hitro bi se pa Macedonija vzdignila proti Turčiji, pridružile se ji bodo tudi druge države in nevarnost bi bila konečno ravno tista, kakor v prvem slučaju. Oglejmo si konečno še tretji slučaj, da bi Turčija res nevtralna ostati želela. Tukaj je veliko vprašanje, če li ima ona

ljubezni, da že celó svitlobe resnice ne morejo več prenašati! Ko bi tudi jaz bil med onimi, ki pravijo, da z vsemi pesnimi niso zadovoljni, da si želijo nekatere misli drugače, akoravno priznavajo pesniku gotovo toliko, kakor i drugi častilci njegovi: ali bi me ne zadeval oni „pereat“, ali bi ne bil strasten, hudoben, podel in tedaj vreden, da me bičajo, kamnjajo in kolnejo? In zakaj? Zato, ker imam svoje prepričanje in ker sem to razodel prosto. Naj bi si potem izprašal svojo vest in hotel zvedeti, zakaj da me tako črtijo, ne našel bi ničesa. — Ali nisem s tem govoril mnogim iz srca? Ali ni mnogim prebitko v tem bratovskem prepiru? Pa kdo je tega kriv?

Odgovarja se nam, da prvi napadovalci. To je res; ko bi oni molčali in rekli vse to, kar drugi, ne gledé na lastno prepričanje, bi ne bilo prišlo do razpora. Njihov greh je toraj bil, da so povedali svojo misel, da so govorili po svojem prepričanju. Zakaj pa bi vendar tega storiti ne smeli? Ako sodijo napáčno, jih zamorejo drugi zavrniti: tako je mogoče spoznati resnico, kadar imamo več različnih sodb. Vsakemu je prosto kritikovati, ako zamore za svojo kritiko podati razlogov. Kdor noče, da bi se preso-

jevalo njegovo delo, naj nikdar črke ne piše. Kritikovati ni bilo še nikdar pregrešno, pregrešno pa je, kadar se začno podtikati slabi nameni, kadar se napada oseba in kadar se kaže do nasprotnika jeza v nespodobnih izrazih, psovkah. Kadar je kritika zašla na to pot, ni več kritika, ampak golo prepiranje, kreg in strast. Nevarnost, da ne bi zašla kritika na to napačno pot, je zmerom velika, zato ker tako lahko zamenjamo nasprotno prepričanje s slabim namenom in podtikamo to volji, kar je v istini samo iz pameti izviralo. Pravda o Gregorčičevih pesnih ni več samo pravda, ampak je prepir. V tem prepiru se že javi jeza in sovraštvo in ona stranka, ktero zastopa „Slovenec“ je po sodbi nasprotnikov tudi zaslužila vse sovraštvo. Mar li je to resnica? Gotovo ne.

Tako daleč smo toraj prišli in ako bode tako šlo dalje, kaj bomo še doživeli? In to se godi med brati, ki vsi ljubijo svojo domovino in si prizadevajo za njen pravi blagor! Gospóda moja! Nobenega nočem obsoditi in nobenega ne zagovarjati: le prositi hočem, da spoznajmo svojo krivdo, ali bolje: poprašajmo prav resno sami sebe: Nismo li krivi? Kriv je namreč prepira in grešil je nad na-

rodom, kdor je rabil zaničljive izraze, kdor je podtikal slabe namene, kdor je svojo grajo naznanjal v jezi, kdor ni iskal sprave in sporazumljenja, komur ni bilo za poezijo, ampak za pesnika, ne za umetnost, resnico in pravico, ampak samo za lastno misel in lastno željo, lastno mnenje.

Kar g. Gregorčičeve poezije zadeva, je ž njimi, kakor z vsakim človeškim delom: Mogoče, da so popolno dovršene v obliki in vsebini; pa ravno tako lahko mogoče, da so pomanjkljive v obojem, ali saj v enem, v obliki ali pa vsebini. Popolno in dovršeno ni skoraj nobeno človeško delo; zakaj neki bi morale Gregorčičeve pesni biti? Ako pa to niso, mora biti mirna kritika vsakemu dovoljena. Umetnik ni noben popolno učen iz nebes padel, toraj mora, če je sicer pošten in naven človek, njemu samemu na tem ležeče biti, da njegovo delo razumniki preso-jajo, kritikujejo. Vprašam toraj, kaj je hudega nad tem? Ima li stranka prav, ki na kritiko od-govarja z zaničevanjem, zasmehom, psovanjem? Ne poznamo modrega človeka, ktereakoli prepričanja si bodi, da bi mogel tako postopanje odobravati.

Toraj bratje in sinovi ene matere! Ne so-vražimo se dalje, ne prepirajmo se dalje. Vi Gre-

zadosti moči zato? Ali ji ni leta 1878 angleško brodovje v jako viharji noči šlo preko Dardanel, ne da bi bili turški topničarji ondi le jedenkrat vstrelili za njim? Ali se je mar sedaj kaj boljšega nadjeti? Kakor bi se pa to zgodilo, je njena nevtralnost proč in v prvem slučaju označen primerljaj se bo pričel. Položaj Turčije je toraj na vsak način ves drugačen nego s cveticami posut in se ji kaj lahko primeri, da bi se ob kaki angleško-ruski vojski sama razdrobila.

Najnovejši iz Petrograda došli telegram pravi, da se prav iz gotovega vira ve, da je *mir med Rusijo in Angleško* že kakor zagotovljen. Kar imajo diplomatje še posla, posebno angleški, nima družega pomena več, kakor le še skrb, kako se bodo Angleži na lepši način izmotali iz zadrege, v katero so po svoji bahariji prišli. S tem vojska še nikakor ni odpravljena, pač pa za poznejši čas odložena. Izostala bi le tedaj, ako bi Angleži Rusom ne branili preko Irana v indijsko morje; jako vrjetno je pa tudi še to, da se Rusi tudi z Iranom samim še ne bodo zadovoljili, temveč bodo prej ko ne še kaj več za-se zahtevali.

Izvirni dopisi.

Z Dolenjskega, 3. maja. (Ali Pfeifer ali Poznik?) Zastran volitve za državni zbor začele so se naše občine oglašati, in kolikor smo dozda zvedeli o raznih glasovih, ni dvombe, da se bo večina izrekla za dosedanjšega poslanca g. Viljema Pfeiferja. Samo najbližnja okolica novomeška misli dozda na g. dr. Poznika, ki ga gg. dr. Slanec pa F. Kastelic priporočata v nekem pismu, s katerim sta preplavila celo Dolenjsko. Volilci v Št. Petru, Šmihelu, Podgradom, Stopičah in Brusnicah so vsi za g. Pfeiferja, ravno tako v Beli Kranji, Semiču, Dragatušu, Vrh, Preloka, Dražiče in Radovica. Da sta se Kostanjevski in Krški okraj že prej odločno izrekla za g. Pfeiferja, poročalo se vam je že od ondat.

Sicer pa tudi mislimo, da bi si z g. Poznikom zaradi njegove omahljivosti ne pomagali dosti. Saj vemo, da je bil ravno g. Poznik pri zadnjih volitvah za kandidata izbral in priporočal preč. g. prošta Urha. Ko je pa g. profesor Šuklje kandidiral na svojo roko, popustil je g. Poznik svojega lastnega kandidata in je delal pa tudi glasoval za g. profesorja. Tako ravnanje ne razodeva ne jasnega političnega vida, na dostojne doslednosti, brez katerih pa noben državni poslanec ne more čisto nič opraviti. G. dr. Poznik je tedaj vsled te čudne svoje premembe pri možéh, ki so se zvesto držali g. prošta, zgubil velik kos svoje prejšnje veljave, pa tudi te dni smo se zopet kaj čudno spogledali, ko se nam je pravilo, da bi prijatelji njegovi kaj radi videli, ko bi hotel g. prošt priporočati duhovnom, naj ne volijo g. Pfeiferja, ampak g. dr. Poznika! G. prošt naj toraj dela za njega, ki je takrat tako plašljivo popustil njegov tabor in prestopil k nasprotniku njegovemu! Kaj pravite k taki želji in misli?

Tukaj smo se popraševali, zakaj pač gosp. dr. Slanec tako toplo priporoča dr. Poznika namesto g. Viljema Pfeiferja, ki se mu vendar najmanjša reč ne more očitati, kakor ste že unidan obširno razložili v dopisu, došlem vam iz Novomeške okolice? In kaj menite, kaj so ljudje vganili? Priporoča ga zato, da bode po njegovem odhodu na Dunaj več posla in več opravil dobil svoji pisarni, vsled tega

pa tudi več zaslužka samemu sebi. Notar namreč ne more meni nič tebi nič pustiti svoje pisarne, ako je izvoljen za poslanca, ampak mora najeti sposobnega namestnika ali substituta, ki mu ga mora potrditi višja sodnijska oblast. Dr. Slanec se v tem slučaju nadeja, da bode on dobil večino dela, ki ga sedaj opravlja c. k. notar Poznik kakor res tudi v nekterih drugih krajih odvetniki nadomestujejo notarje. G. Poznika sicer tolažijo, da bode dobil vsaj toliko dijet na Dunaji, kolikor bode moral dajati svojemu namestniku, to pa ti modrijani prezirajo, da mora s temi dijete poslanec na Dunaji živeti, ako hoče pa tam bivati in vestno izvrševati svoje poslanstvo, da se mora vdeleževati raznih okladov in podpor, za različne splošne ali tudi osebne namene itd., in da mu vsled tega gotovo od njih ne ostaja toliko, kolikor si c. k. notar zasluži na dan. Tako pravim, naši ljudje govoré in sklepajo, samo g. dr. Poznik se menda tega ne zaveda, ker tako hlastno hrepeni po poslanstvu, in komaj čaka, da bi izpraznil svojo pisarno.

Jako iznenadila nas je čudna prikazen, da se je „Ljubljanski List“ obrnil zoper g. Pfeiferja ter objavil telegram, ki ima podpirati Poznika in podirati Pfeiferja. Mislili smo, da se „Ljubljanski List“ poteguje za samo g. prof. Šukljeja proti grofu Margheriju, a sedaj se kaže, da se je spravil na noge tudi zoper g. Pfeiferja. Vprašali bi, kaj se je pregrešil zoper vlado, da je vladen list proti njemu, ko bi se ne spominjali, da je v zadnjem deželnem zboru g. deželni predsednik odločno izrekel, da ne more biti vlada odgovorna za vse, kar piše kak slovenski list, in da ima odgovornost za to njegov vrednik. Mislimo tedaj, da tudi nasprotovanje zoper g. Pfeiferja ni prišlo z vednostjo in privolitvijo deželne vlade v „Ljubljanski List“, ampak da je to zadržilo njegovo vredništvo. Ako bi bilo pa nasprotovanje „Ljubljanskega Lista“ znamenje, da vlada Dunajska več ne želi dosedanjih poslancev, ampak novih bolj elastičnih mož, kakor bi bila morda g. prof. Šuklje in dr. Poznik, potem bi moralo ravno to vsakemu rodoljubi odpreti oči in ga tem bolj pripraviti, da se odločno drži svojih prejšnjih poslancev. Reklo se je sicer uni dan, ko je nekdo v Novem mestu delal za g. profesorja Šukljeja, da ga je treba voliti za to, da bo na Dunaji v državnem zboru vsaj kdo zagovarjal deželno vlado kranjsko; mi pa mislimo, da vlado in uradnike zagovarja minister, kadar je treba, in vladni zastopniki, ki jih pripelje seboj, in ki imajo pravico spregovoriti kadarkoli hočejo; ljudstvo pa naj voli take poslance, ki zagovarjajo ljudske koristi, potrebe in zadeve. To so naši dosedanji državni poslanci vestno spolnovali, zato volimo zopet nje, da se ne bomo pozneje kesali, kakor zaradi zadnjih volitev za deželni zbor. Ali Dolenjcem in Belokranjcem res ni bilo zadosti, da so šli enkrat na led?

Od Pohorja, 1. maja. (Potresi) se v najnovejšem času tolikokrat ponavljajo, da ljudje dotičnim poročevalcem že skoro nočejo več verovati.

Poročilo, da bi na 23. aprila zvečer čutili potres v Konjicah in podzemeljsko bučanje, so si po trgu razlagali za časnikarsko šalo, to tem bolje, ker je baje celó voda po cevih napeljana za štiri sekunde zadržala.

strast, ki ni v čast narodu, ampak le sramota in madež. Toraj: „Mir nam bodi“; pa glejmo, da mir med seboj ohranimo v prizanesljivosti in bratovski ljubezni.

* * *

S tem, mislimo, da smo v tej reči svoje storili. Opozorili smo že takoj pri prvi izdaji pesnij naše bralce in verno ljudstvo na nekatere nedostojnosti v pravem pomenu, zoper obliko in jezik nismo nikoli besedice spregovorili, marveč oboje pri vsaki priliki vedno hvalili, ter tako v obojemu pomenu resnici čast dali. Dali smo dalje prostor kritiki č. g. dr. Mahniča, a tudi protikritiki prof. Zorna in danes spravo in miroljubno besedo L—u, vse druge dopise, ki jih shranujemo še od prve izdaje, smo dejali na stran, ker bili so mnogo ožstrelji, ali pa so odbijali nesramne napade na „Slovenca“ ali na njegovo vredništvo. Toraj upamo, da smo dovelj dokazali svojo spravljivost in miroljubnost ter se tudi ravnali po glasilki: Audiatur et altera pars. Reč je velikega pomena in temeljita razprava je bila potrebna; mislimo tudi, da sedaj resnico vsak vidi, umé, kdor jo sploh videti in umeti hoče in zamore.

A kaj pa je bil nasledek tega, upamo si zatr-

To pač, gospod vrednik, smete verovati da se je danes zjutraj, 20 minut po polnoči, pod Konjicami zazibala zemlja, vsled česar so se vznemirile šipe po oknih, zaropotale steklenke po omarah, posebno po nadstropnih prostorih.

Včeraj so se gospodarji že veselili, da bodo deževni oblaki od Solčavskih planin priplavali tudi do žejnega Pohorja, ali — ni jih bilo, nebo se je namreč vnovič zjasnilo. Danes zjutraj je začelo deževati, pa le za kratek čas; z deževno rososjo menda v Stranicah še lahko najbolj zadovoljni. Pohleven dežek bi nam storil večjo uslugo, kakor pa neljubi potresi.

Domače novice.

(Konsorcij za dolenjsko železnico), kteremu je na čelu g. Kušar, dobil je od ministerstva dovoljenje, da sme delati prve priprave za omenjeno železnico. Tu imate toraj dejanski dokaz, da so se naši državni poslanci v resnici potegovali za dolenjsko železnico, kakor smo pojasnovali v „Slovenca“. Naj pri ti priliki pojasnimo še neko reč. Poslancu Pfeiferju se je očitalo, da se je v državnem zboru za dolenjsko železnico oglašil samo grof Margheri, ne pa tudi g. Pfeifer. Toda treba je vedeti, da ne gre v državnem zboru, da bi pri vsaki reči govoril vsakdo, ki bi se mu ravno zljubilo? V klubovih sejah in v pogovorih, ki jih imajo poslanci posameznih dežel med seboj, se marveč dogovoré, kdo naj v tej ali uni zadevi govori, da se obravnave brez potrebe ne zavlečejo. Ker je gosp. Pfeifer za dolenjsko železnico že večkrat govoril v državnem zboru, se je bilo v klubovi seji, kjer se je ta reč razpravljala sklenilo, da naj letos govori grof Margheri. Gosp. Pfeifer se je vdal sklepu, toraj v tem oziru pač ne zasluži nobenega očitjanja.

(Obletnica.) Danes zvečer mine leto dni, od kar je preč. gosp. dr. Janez Gogala, imenovani Ljubljanski knezoškof, izdihnil svojo blago dušo. V spomin tega dne se je zbralo danes zjutraj nekoliko njegovih častilcev na bogato ovenčanem grobu pokojnikovem. Za večni pokoj ranjcega ste se darovale to jutro dve sv. maši v cerkvi sv. Kristofa. Navzoči so bili poleg prijateljev pokojnikovih tudi dečki iz Marijanišča s svojimi predstojnicami, kateri so vroče molitve pošiljali k Vsemogočnemu za svojega umrlega očeta in za vse dobrotnike tega društva. — Tudi gomila pokojnikova je bila jako lepo ozaljšana.

(Katoliška družba rokodelskih pomočnikov) je imela včeraj ob 11. uri dopoldne svoj 30. letni zbor. V sporočilu o stanju društva je čast. g. predsednik J. Gnjezda najpred povdarjal, kako potrebno je rokodelskemu stanu versko prepričanje in vedenje. Če se tudi dandanes skuša srednji stan zedinovati v ožje zveze, je vendar od teh zvez in zadrug zboljšanje socialnega stanja le tedaj pričakovati, ako jim je podlaga krščanska vera in čednost; ako jim pa manjka te podlage, jim manjka vsega. To podlago delavskemu stanu v Ljubljani ohraniti, si prizadeva naša katoliška rokodelska družba pošteno že svojih 30 let. Doživela je v teh letih marsikaj veselega in tolažljivega, pa tudi mnogo neprijetnega in težavnega. Pa raje se ozirajmo v prihodnost in skušajmo še zboljšati, kar je že zdaj

gorčičevi častilci, ki svoje nasprotnike tako hudo obsojate: pokažite prav mirno, česa da so krivi; zavrnite njihove ugovore z razlogi. Vsaj pravite, da ljubite narod svoj. Kdo pa je narod? Ali mi nismo tudi narod? Verjemite mi, da se slovensko duhovstvo zaradi Gregorčiča ni odpovedalo svojemu rodoljubju. Verjemite pa tudi, da bode ono tako gojilo svoje rodoljubje, kakor mu velevalo npravni zakoni. Duhovstvo slovensko ne sovraži onih, ki so drugih misli, a njegova dolžnost je govoriti po svojem prepričanju. Kdor svoje prepričanje zataji, je zgubljen, tudi vreden ni omike in duhovnih dobrot, ki jih je v svojem narodu vžival. Iz tega pa tudi sledi, kako pregrešno in vse najhuje obsojbe vredno je postopanje, s katerim se hoče prepričati, da bi kdo svojega prepričanja ne izrekel. Enake obsodbe je vreden, kdor nasprotnika zaradi izrečenega prepričanja zaničuje, ali kakor si kodi bodi, zasmehuje. Prosim vse, dobro pomisliti: Kake izglede bode imelo ljudstvo naše in potomstvo naše, ake se razumništvo našega naroda tako bojuje! Ne bodimo med tistimi, ki se prepirajo, ko bi bilo treba mirovati. Poslušajmo pamet in resnico, gotovo se bomo lahko prepričali, da tako dela le slepa

dovati, dostojnega postopanja? Resnično — nepričakovano. Odkritosrčni in pametni so nam dostojnost in potrebnost razprave stokrat priznavali; a v nasprotnem liberalnem taboru je nastal vrišč in krik, javkanje in zabavljanje, zasmeh in psovanje, da je groza! A to je bilo pa tudi vse. Razun enega poštenjaka, č. g. Zorna, ki si je prizadeval z mirno besedo obravnavo g. dr. Mahniča zavrniti, ga ni bilo čuti niti razloga niti dokaza o napačnosti te obravnave. Čemu tudi, saj zasmeh in psovanje to stori, ki je vrh tega vsakemu in vedno pri rokah.

Mar li liberalci nasprotnega tabora res mislijo s svojim kričanjem in psovanjem naše in poštenih pisateljev prepričanje zaseči (konfiscirati)? Zdi se, kakor bi se res trudili in pehali to doseči, a zagotoviti jih smemo, da trudijo in smešijo se zastonj. Kakor do sedaj, bomo tudi zanjeprej po svojem prepričanju delali ter ga dostojno sicer, pa tudi očitno izraževali, kadar in kolikokrat se nam bode potrebno zdelo brez ozira, je li to našim nasprotnikom všečno ali nevšečno. Več k temu iz trte izvitemu prepiru, kterega bi se bilo prav lahko ogniti, naj bi bilo vsestransko malo več olike in poštene volje, nimamo kaj dostavljati. Vredništvo.

dobrega, kar je pa slabega, skušajmo odstraniti v korist in prospeh naše blage družbe. Najvažnija reč pa, na katero še posebej oči obračajmo, nam bodi ta, da si že skoraj svoj dom ustanovimo. Pričetek je že sicer storjen, ali glavna reč se ima še le izvršiti: naj toraj vsaki, kteremu je srečen prospeh družbe pri sreč, pospešuje po svoji moči to tolikanj važno in potrebno delo; kajti z združenimi močmi se dá doseči, kar posameznik ne zmore. Statistični pregled nam kaže, da je zdaj v družbi 73 pravih in 25 častnih udov; 25 pa jih je na novo pristopilo, 11 jih je odpotovalo, med temi so bili 4 v vojake sprejeti. Rokodelskih učencev je bilo letos veliko število vpisanih, še nad 100, a do konca zvestih obiskovalcev je bilo 87. Tudi denarstveno stanje je dokaj vgodno, čeravno se je morala za nakup in vredenje prostora za družbino hišo že precejšna svota odšteti. Konečno še č. g. predsednik izreka pristrčno zahvalo vsem blagosrčnim dobrotnikom in prijateljem družbe, osobito učiteljem: g. Czermak, podpredsedniku č. g. Kržiču, č. g. P. Angeliku, blagajniku g. Gerberju in drugim gospodom družbenim varuhom; preč. g. msgr. Jeranu za darove po „Danici“ nabrane; vredništvu za brezplačno pošiljanje listov, „Slovenca“ in dr. Sklene se tudi vladi predložiti v potrjenje nek dostavek k družbinem pravilom. Naj bo vrla družba prav posebno priporočena vsim onim, kateri imajo moč in voljo v prospeh dobrih in blagih namenov kaj žrtvovati!

(Dr. Vošnjak), slovenski državni poslanec kmetijskih občin na Malem Štajarji, naznanil je slovenskemu društvu v Maribor, da ne prevzame nobene kandidature več v državni zbor, ker mu poslovanje v deželnem zboru kranjskem ne pripušča po 5 do 6 mesecev na Dunaji v državnem zboru sedeti. Kakor se čuje bo namesto njega kandidaturo sprejel njegov brat g. M. Vošnjak, osnovatelj „zveze slovenskih pošojilnic“.

(Dnevni red javne seje mestnega odbora), ktera bode v torek 5. dan maja 1885. leta ob 6. uri zvečer v mestni dvorani. I. Naznanilo prvosedstva. — II. Določitev županove pravilnine in drugih njegovih prejemkov za prihodnjo pravilno dobo. — III. Volitev župana. — IV. Volitev podžupana. — V. Volitev stalnih osem odsekov mestnega odbora. — VI. Dopolnilne volitve v direktorij za mestni užitenjski zakup, v vodovodni odsek in v klavnično ravateljstvo. — Overovljeni zapisnik o poslednji seji je gospodom mestnim odbornikom na razpolaganje v magistratnem ekspeditu. — Opomnja. Pri volitvi župana je vsem članom mestnega odbora biti navzočnim. Oni člani mestnega odbora, ki ali ne pridejo k tej volitvi, ali pa odidejo pred končanjem volitve, ne da bi svojo odsotnost ali svoj odhod opravili z dovoljnimi uzroki, izgube svoj mandat, niti v tekoči volilni dobi z nova voljeni biti ne mogó, vrhu tega pa zapadejo denarni kazni, ktero mestni odbor določiti more do sto goldinarjev. (§. 42 zač. obč. reda za Ljubljano.)

(Gasilna društva): Ljubljansko, Viško, tovarniško in Šmarijsko sošla so se včeraj zjutraj k slovesni skupni sveti maši o prazniku svojega patrona, sv. Florijana. Od mestne zbornice korakali so po mestnem trgu z godbo in zastavo k sv. Florijanu, kjer je bila ob 8. uri sv. maša. Po maši šli so z godbo k „Ferlinecu“ na predjužnik.

(Strahovit umor.) Žalostno dejanje se je včeraj včiniilo, ki se primeri pač v velikih mestih z mnogimi tovarnami in obžalovanja vrednimi družinskimi razmerami, a za Ljubljano je to pač nenavadno ter je prebivalstvo neznansko vznemirilo in razburilo. Bivši služabnik pri železnici in poslednjič cestni uradnik, Franc Košir, zdaj pa brez službe, je proti enajsti uri vzel seboj troje otrok ter rekel, da gré službe iskati; ženi pa je naročil, naj pride malo pozneje za njim proti tovarni za lim. Res žena gré, a v malem gojzdu (Taškarjev gojzd) med Zeleno cesto in cesto, ki peljá v Šmartno za Savo, kakih 400 korakov čez mejo Ljubljanskega mesta, vidi že od daleč moža sem ter tje letati. Gré tje ter praša po otrocih. „Jih boš že videla“, ji pravi, ter jih pokaže. A kak prizor za ubogo mater! Vsi trije otroci ležijo drug zraven drugega brez znamenja življenja krvaveči iz glav. Na obupno prašanje: Kaj si vendar storil? poročajo nekteri, da je rekel: „Postrelil sem jih, pa bom še tebe“. A v trenutku se je čulo, da se nekdo bliža (bila je neka ženska), potem še nek voz. Na njeno vpitje se bližajo gojzdiču in Fr. Košir zbeži.

Nabralo se je kmalo več ljudstva, ki je tarnjalo in molilo. Nek Fr. Javornik je prvi grozovito dejanje mestni gosposki naznanil, ki se je podala na kraj hudodelstva. Stareji sin Miroslav, ki je obiskoval prvi razred gimnazije ter bil 11 let star, je bil takoj mrtev. Drugi sin Franc, star 8½ let, in 5½ letna hčerka Frančiška, sta v neznanskih mukah še dihalo. Prenesli so ju v bolnišnico, a eden ranjencev je že po poti umrl, drugi proti večeru.

Morilec, kakor se je pozneje zvedlo, bežal je proti Šmartnem, se dal čez Savo prepeljati ter se je obrnil najbrž proti Črnučam. Nekako ob osmih zvečer se je sam ovadil na Žabjeku, rekoč: Zaprite me, sem nekaj storil. I kaj pa si naredil? Z otroci sem nekaj storil. Kmalu potem pride nekdo, ki je povedal, kaj je storil. Potem se vé, da se več niso branili ga zapreti. Uboga žena z najmlajšo hčerko Matildo, ki dóbo svojega življenja še le po mesecih šteje! Ne moremo tu vsega gotovega in negotovega popisovati, kar se v morivcu sliši, a vendar vse tako kaže, da revež ni bil pri zdravi pameti. Malo časa poprej je pri nekem gospodu tolažbe iskal ter mu 28. m. m. po starejemu sinu pismo poslal, v katerem pravi, da zdaj laglje prenaša nadloge in je bolj v božjo voljo vdan. Bog naj ga sodi; preiskava bo že tudi kaj več obelodanila.

(Prvomestniki) za drugo dóbo letošnjih porotnih obravnav določeni so v Ljubljani gg. c. kr. deželne nadsodnije svetovalec, Franc Kočevár, in pa c. k. deželne sodnije svetovalec, Raim. Zhuber pl. Okrog ter Ljudevit Raunicher. V Rudolfovem pa c. kr. predsednik okrožne sodnije, Vinko Jeuniker, in pa c. kr. deželne sodnije svetnik, Andrej Vojska.

(Današnji veliki somenj) nam je dež silno pokazil, najbolj občutljiv je bil njegov vpliv pri goveji živini, ktere se je malo prignalo, pa je imela dobro ceno. Posebno krave so se jako lahko in dobro prodajale. Konj so veliko nagnali, med kterimi je bilo tudi nekaj čednih, vsi od kraja pa nezmerno dragi. Že bolj prileten konjski barantač je rekel, da če bi si bil pred dvema letoma kdo drznil tako ceno za konja le nekoliko boljšega memo čednega kozla zahtevati, bi ga bili takoj iz semnja na Studence poslali, ker bi bili mislili, da se mu meša. Veliko je bilo tujega kupca, posebno Lašov.

(Zapuščnina po r. gosp. župniku Jak. Fadi), se bode po očitni dražbi prodajala, in sicer srebrnina v sredo 6. maja ob 11. uri dopoldne pri c. k. sodnji na Verhniki, vse druge reči pa razun obleke, perila in kujig (izmed kterih si vsak prijatelj ranjk. kak spominek povoljno izbere) v četrtek 7. maja ob 8. uri dopoldne v Polhovem Gradcu v farovžu.

Telegrami.

Kostanjevica, 2. maja. Občine Kostanjevica, sv. Križ in Velika dolina izrekajo se odločno za dosedanjega poslanca Viljema Pfeiferja. (Prepozno prejeli, da bi ga bili mogli natisniti v sobotnem listu. Vred).

Krško, 3. maja. Krško stoji dosledno za dosedanjega poslanca grofa Albina Margherija.

St. Jernej, 4. maja. Pri Zagorci zbrani veljavni možje Šentjernejske občine izbrali so enoglasno Pfeiferja kandidatom za državni zbor.

Celje, 4. maja. Sestavil se je tukaj volilni odbor za državnozbornski volilni okraj Celjski. Predsednik mu je doktor Sernec. Ta odbor skliče volilni shod 10. maja v Brašlovce, 14. maja v Globoko, potem shod zaupnih mož v Celji gledé mestne skupine Celjske.

Zagreb, 3. maja. Profesor Kršnjavi zaradi dvoboja izobčen, dobil je iz Rima odvezo, za ktero je prosil.

Temešvar, 3. maja. Knez Aleksander Karagjorgjević je umrl.

Napolj, 3. maja. Na Vezuvu odprlo se je dvoje žrel kakih 200 korakov od najzgornejše železnične postaje in silni potoki razbeljene lave derejo v prostor med Torre del Greco in Pompeji.

Tu je!

2. maja.

Pri **Maliču**: Peterka, Pavlin, Franc Peternickl, trgovci,

z Dunaja. — Janez Eichler, fabrikant, iz Warnsdorfa. — H. Decker, trgovec, iz Zelleri.

Pri **Bavarskem dvoru**: Andrej Eder, M. Wiedenig, Kristijan Müller, godci, iz Š. Mohora.

Pri **Južnem kotodvoru**: Reich, trgovec, iz Salzburga. Janez Böhm, c. k. žand. stražmešter, iz Dalmacije. — Dr. Jurij Trani, zdravnik, s soprogo, iz Pazna.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

4. maja.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	81 gl. 40 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	81 „ 80 „
4% avstr. zlat. renta, davka prosta	106 „ 25 „
Papirna renta, davka prosta	97 „ 20 „
Akcije avstr.-ogerske banke	852 „ — „
Kreditne akcije	284 „ 50 „
London	124 „ 95 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleon	9 „ 86 „
Ces. cekini	5 „ 86 „
Nemške marke	61 „ 05 „

V Katoliški Bukvarni v Ljubljani

se dobivajo podobice Matere Božje na lepem papirju, na kterih so natisnjene molitve, ki se po vsaki tihi sv. maši z mašnikom opravljajo.

100 podobic veljá 3 gl.

Javno zahvalo

izreka č. g. župniku Jurju Königu, vsem prijateljem, znancem in sosedom, za milo sočutje in tolažbo, ktero so skazovali o bolezni in smrti našega sorodovince, klerika 8. gimnazijalnega razreda v nadškofjskem seminšču Zagrebškem gospoda

Franceta Šimunoviča.

Posebno se pristrčno zahvaljuje prečastiti duhovščini iz Ljubljanske, Zagrebske in Senjske škofije, občinskemu predstojništvu, načelnistvu c. k. žandarmerijske postaje, gosp. organistu s pevskimi, vodstvu, šole, šolski mladini, darovalcem prekrasnih vencev, sploh vsem prijateljem in znancem, kteri so se v jako obilnem številu vdeležili sprejema našega sorodnika.

Na Vinici, 1. maja 1885.

Žalujoča rodbina Šimunovičeva.

V nobeni hiši naj ne primanjkujejo sledeča

poskušena zdravila.

Antirrheumon, najboljšo zdravilo proti prehlajenju, kostobolji, hromoti delavnih čutnic, bolečinam v križi in v prsih, prehladnim bolečinam v glavi in v zobeh. Steklenica 40 kr.

Piccolijeva esenca za želodec.

Ta esenca je narejena iz rož, in je zato tako priljubljena, ker je ozdravila že mnogo tisoč ljudi, kar se vidi iz pohvalnih pisem in zdravniških spričal, ki jih izdelovatelj dobiva.

To zdravilo pomaga pri boleznih v želodeci in v trebuhu, ozdravi krč in ščipanje v črevesu, prehodno in trebušno mrzlico, zaprtje, hemorojide, zlatenico, glavobol itd., ter je najbolje zdravilo za otroke zoper gliste. Steklenica 10 kr., kdor jih več vzame dobi ceneje.

Najboljše in najvplivnejše pravo norveško pomuhljevo jetrno olje proti mramorici, rahitisi, pljučnici, kašlju itd. Steklenica 60 kr.

Pastile santoninske; izkušeno zdravilo zoper gliste, škatljica po 10 kr., 100 koščekov 60 kr. 1000 koščekov 5 gld.

Salicilne pastile proti prehlajenju najboljši pripomoček proti davici (difteritis), pljučnim, prsnim in vratnim bolečinam, zoper kašelj in hripavost, škatljica 20 kr.

Prave od Nj. c. kr. Veličanstva cesarja Jožefa II. privilegirane kričestilne kroglice od lekarne **Pserhofer** na Dunaji. Škatljica 21 kr., jeden zavoj s 5 škatljicami 1 gld. 50 kr.

P. n. občinstvo se svari proti ponarejanju teh kroglic.

Zeliščni prsni sirop,

pripravljen od G. Piccoli-ja, lekarja pri Angelju v Ljubljani, na Dunajski cesti. Ta iz zdravilnih zelišč izdelani sirop se rabi z najboljšim vspehom proti vsem prsnim in pljučnim boleznim, zasliženju, kašlju, hripavosti, dušljivemu kašlju itd. Odraščeni naj vzamejo 3 do 4 žlice vsaki dan, otroci pa toliko žlice.

Ne zamenjati z rudečim sokom, kterega pod tem imenom prodajajo. Pravi sok mora temno rudeč biti. Steklenica 36 kr.

Salicilna ustna voda,

in salicilni zobni prah lekarja G. Piccoli-ja v Ljubljani vzdržuje dober duh v ustih in ohrani zdrave zobe, okrepča čeljusti in je najbolje sredstvo zoper kostna gnjiloba in vse zobne ustne in vratne bolezni. — Vzame se pol žličice na pol kozarca vode za izplakniti usta po jedi, ali pa nekaj kapljic na mokro zobno krtačico, za čiščenje zob in čeljusti. Steklenica salicilne ustne vode 40 kr., 1 škatljica salicilnega zobnega praha 25 kr.

Tu navedena, kakor vsa druga zdravila so zmiraj svežna za dobiti v lekarni G. Piccoli-ja pri Angelju v Ljubljani, Dunajska cesta. Naročila izvršujejo se s prvo pošto proti porzetju zneska. (16)